

Súdna psychológia

Vyučujúci: Mgr. Katarína Orviská

Okruhy z predmetu súdna psychológia pre absolvovanie postupovej skúšky

1. História, predmet a systematika súdnej (forenznej) psychológie

- spoločensko historické predpoklady vzniku forenznej psychológie, vývoj vednej disciplíny, predmet, systematika a členenie forenznej psychológie

2. Teórie delikvencie

- základné pojmy, biologické teórie delikvencie, sociologické a sociálnopsychologické teórie delikvencie, psychologické teórie delikvencie, polyetiologické a integratívne prístupy k delikvencii

3. Psychické determinanty sociálneho zlyhania

- globálne funkcie psychicky: vedomie, pozornosť, vnímanie; vlastnosti, zmeny, poruchy, možnosti foreznopsychologickej diagnostiky
- kognitívne schopnosti: intelekt, pamäť, myslenie; vlastnosti, zmeny, poruchy, možnosti foreznopsychologickej diagnostiky
- osobnosť: konštitúcia, temperament, charakter, zameranosť, formát, štruktúra, dynamika; poruchy osobnosti; možnosti foreznopsychologickej diagnostiky
- motivácia ľudského správania: aktivácia (emotivita, pudy, potreby); smerovosť (postoje záujmy, hodnoty); cieľovosť (vôľa a vôľové konanie); vlastnosti, zmeny,
- analýza motivácie trestného činu

4. Ontogenetické aspekty vo forenznej psychológii

- štádiá životnej cesty a jej riziká: štádiá psychosociálneho vývinu; vývinový model E. Eriksona
- detský vek: dieťa raného a predškolského veku; dieťa mladšieho školského veku; obdobie staršieho školského veku; dieťa ako objekt znaleckej činnosti
- juvenilný vek: špecifiká juvenilnej delikvencie; trest, nápravná výchova a psychologická intervencia
- dospelý a regresný vek

5. Forezne významné psychické poruchy

- psychoreaktívne stavy: abnormné reakcie, reaktívne stavy a vývoje; neurózy
- poruchy osobnosti: klasifikácia, etiológia, epidemiológia; symptómy; prejavy v správaní
- psychózy: afektívne poruchy; schizofrénie, schizofrénne psychózy a poruchy s bludmi; symptómy, prejavy, forenzné súvislosti
- mentálna retardácia: stupne, symptómy, prejavy, forenzné súvislosti
- psychické poruchy podmienené organickým poškodením CNS: epilepsia; demencie; symptómy, prejavy, forenzné súvislosti
- niektoré psychické poruchy detského veku a ich forenzný význam

6. Foreznopsychologické problémy závislostí od psychotropných látok

- alkoholové opojenie a alkoholová závislosť; drogové závislosti; nekonzumné závislosti

7. Psychologické problémy vo forenznej sexuológii

- sexuálne motivovaná kriminalita; forenzné problémy homosexuality; forenzný význam niektorých sexuálnych porúch a deviácií; znalecké posudzovanie páchateľov sexuálnej kriminality

8. Forezná agresológia

- základné pojmy; teórie agresivity: psychoanalytické, behaviorálne, bio-psycho-sociálne a integratívne modely agresivity
- psychodiagnostika agresivity
- násilné trestné činy a ich foreznopsychologické posudzovanie: vražda, ublíženie na zdraví, ďalšie násilné trestné činy, znalecké posudzovanie páchateľov násilnej trestnej činnosti
- samovražednosť a jej forenzné aspekty

9. Viktimológia

- základné pojmy a úlohy viktimológie: viktima, viktimita, viktimácia, ciele viktimológie
- viktimologické aspekty jednotlivých foriem trestnej činnosti

10. Psychológia peniterciárnej a postpeniterciárnej starostlivosti

- sociálno-psychologické aspekty výkonu trestu; psychické poruchy vo výkone trestu; uplatnenie terapeutických metód vo väzenstve; psychologické aspekty postpeniterciárnej starostlivosti

11. Psychologické otázky prevencie a prognostiky delikvencie

- prevencia a kontrola kriminality
- prognostika kriminality

Povinná literatúra: HERETIK, A.: Forezná psychológia (2019)